

פרשת צו – ראשון

ו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה א וּמִלִּיל יִי, עִם מֹשֶׁה
לֵאמֹר:

(ב) צו אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו
לֵאמֹר זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה
הוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל-
הַמִּזְבֵּחַ כָּל-הַלֵּילָה עַד-
הַבֶּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד
בּו:

רש"י א (ת"כ) צו את אהרן: אין "צו", אלא לשון זרז מיד
ולדורות. אמר רבי שמעון: ביותר צריך הפתוב לזרז במקום
שיש בו חסרון כיס. זאת תורת העולה וגו': הרי הענין הזה
בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים שיהא פשוט כל הלילה,
וללמד על הפסולין, איזה אם עלה – ירד, ואיזה אם עלה –
לא ירד; שכל תורה לרבות הוא בא, לומר: תורה אחת לכל
העולים, ואפלו פסולין, שאם עלו לא ירדו. הוא העלה:
למעט את הרובע ואת הנרבע וכיוצא בהן, שלא היה פסולין
בקדש, שנפסלו קדם שבאו לעזרה. [כל הענין בתורת כהנים
וזבחים פרק ג ופרק ד]:

(ג) וּלְבַשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בָד
וּמְכַנְסֵי-בָד יִלְבַּשׁ עַל-
בָּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת-הַדֶּשֶׁן
אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת-
הָעֹלָה עַל-הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ
אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ:

רש"י א מדו בד: היא הכתנת; ומה תלמוד לומר: "מדו"?
שתהא כמדתו. על-בשרו: שלא יהא דבר חוצץ ביניהם.
והרים את-הדשן: היה חותה מלא המחטה מן המאכלות
הפנימיות ונותנן במזרחו של כבש: הדשן אשר תאכל האש
את-העלה: ועשאתה דשן, מאותו דשן ירים תרומה ושמו
אצל המזבח: [על המזבח, מצא איברים שעדין לא נתאכלו,
מחזירין על המזבח, לאחר שחתה גחלים אילך ואילך ונטל
מן הפנימיות, שנאמר: "את-העלה על-המזבח", ברש"י
ישן]:

(ד) וּפָשַׁט אֶת-בְּגָדָיו וּלְבַשׁ
בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת-
הַדֶּשֶׁן אֶל-מַחוּץ לַמִּחָנֶה
אֶל-מָקוֹם טָהוֹר:

רש"י א ופשט את-בגדיו: אין זו חובה, אלא דרך-ארץ, שלא
ילכלך בהוצאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד.
בגדים שבשל בהן קדרה לרבו, אל ימזג בהן כוס לרבו,
לכך: "ולבש בגדים אחרים", פחותין מהן. והוציא-את
הדשן: (תמיד, כח): הצבור בתפוח, כשהוא רבה ואין מקום
למערכה, מוציאו משם. ואין זה חובה בכל יום, אבל
התרומה חובה בכל יום:

(ה) וְהָאֵשׁ עַל-הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד-
בּו לֹא תִכְבֶּה וּבֵעֵר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן עֹצִים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר
וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר
עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים:

רש"י א והאש על-המזבח תוקד-בו:
רבה כאן יקידות הרבה: "על מוקדה", "ואש המזבח תוקד
בו", "והאש על-המזבח תוקד בו", "אש תמיד תוקד על-
המזבח". כלן נדרשו במסכת יומא שנהלקו רבותינו במנין
המערכות שהיו שם. וערך עליה העלה: עולת תמיד היא
תקדים. [ברש"י ישן: מנין שלא יהא דבר קדם על המערכה,
לתמיד של שחר? תלמוד לומר: העלה, עולה ראשונה].
חלבי השלמים: אם יביאו שם שלמים. ורבותינו למדו
מכאן: "עליה", על עולת הבקר השלם כל הקרבנות כלם.
מכאן, שלא יהא דבר מאחר לתמיד של בין הערבים:

(ו) אֵשׁ תָּמִיד תִּוָּקֵד עַל-
הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה:

ו אישתא, תדירא תהי
יקדא על מדבחא לא
תטפי.

רש"י א אש תמיד: אש שנאמר בה "תמיד", היא שמדליקין
בה את הנרות, שנאמר בה (שמות, כז, יג): "להעלות נר תמיד".
אף היא מעל המזבח החיצון תוקד. לא תכבה: המכבה אש
על המזבח עובר בשני לאוין:

(ז) וְזֹאת תֹּרַת הַמִּנְחָה הַקָּרֵב
אֹתָהּ בְּנִי-אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה
אֶל-פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ:

רש"י א וזאת תורת המנחה: תורה אחת לכלן להטעיןן שמן
ולבונה האמורין בענין, שיכול, אין לי טעונות שמן ולבונה
אלא מנחת ישראל שהיא נקמצת. מנחת כהנים שהיא כליל,
מנין? תלמוד לומר: "תורת". הקרב אתה: היא הגשה בקרן
מערבית דרומית. לפני ה': הוא מערב, שהוא לצד אהל
מועד. אל פני המזבח. : הוא הדרום, שהוא פניו של מזבח,
שהכבש נתון לאותו הרוח:

(ח) וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקִמְצוֹ
מִסֵּלַת הַמִּנְחָה וּמִשְׁמֶנָּה
וְאֵת כָּל-הַלֶּבֶנָה אֲשֶׁר עַל-
הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ
רִיחַ נִיחֹחַ אֲזַכְּרָתָהּ לַיהוָה:

רש"י א (והרים ממנו: מהמקבר, שהיא עשרון
שלם בבת אחת בשעת קמיצה. ברש"י ישן):
בקמצו: שלא יעשה מדה לקמץ. מסלת המנחה ומשמנה:
מכאן, שקומץ ממקום שנתרבה שמנה. המנחה: (ת"כ) שלא
תהא מערבת באחרת. ואת כל-הלבנה אשר על-המנחה
והקטיר: (ת"כ) שמלקט את לבונתה לאחר קמיצה ומקטיר;
ולפי שלא פרש כן, אלא באחת מן המנחות ב"ויקרא",
הצרך לשנות פרשה זו, לכלל כל המנחות כמשפטן: (והרים
ממנו: מהמקבר, שהיא עשרון שלם בבת אחת בשעת קמיצה. ברש"י ישן):

(ט) וְהַנֹּתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ
אַהֲרֹן וּבָנָיו מִצֹּת תֹּאכַל
בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ בַּחֲצֵר אֹהֶל-
מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ:

רש"י א במקום קדש: ואיזהו? בחצר אהל-מועד: במקום
קדש: ואיזהו? בחצר אהל-מועד:

(י) לֹא תֹאפֶה חֻמֵּץ חֲלָקִים
נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאֲשֵׁי קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים הֵוא כַּחֲטָאֵת
וּכְאֲשָׁם:

רש"י א לא תאפה חמץ חלקים: אף השירים אסורים בחמץ.
כחטאת וכאשם: מנחת חוטא הרי היא כחטאת לפיכך,
קמצה שלא לשמה – פסולה; מנחת נדבה הרי היא כאשם.
לפיכך, קמצה שלא לשמה – כשרה.

(יא) כָּל-זֵכֶר בְּבְנֵי אַהֲרֹן
יֹאכְלֶנָה חֶק-עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאֲשֵׁי יְהוָה כֹּל
אֲשֶׁר-יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ:

רש"י א כל-זכר: אפלו בעל מום. למה נאמר? אם לאכילה,
הרי כבר אמור (ויקרא כא, כב): "לחם אלהיו מקדשי הקדשים
וגו!" אלא, לרבות בעלי מומין למחלקת. כל אשר-יגע
וגו': (ת"כ) קדשים קלים או חלין שיגעו בה ויבלעו ממנה.
יקדש: (ת"כ) להיות כמוה, שאם פסולה, יפסלו, ואם כשרה,
יאכלו כחמר המנחה: